

Силабус курсу:



СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

КУРСОВА РОБОТА "ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА"

| | |
|----------------------------------|---|
| <i>Ступінь вищої освіти:</i> | Магістр |
| <i>Спеціальність:</i> | D4 "Публічне управління та адміністрування" |
| <i>Рік підготовки:</i> | 1 |
| <i>Семестр викладання:</i> | весняний |
| <i>Кількість кредитів ЄКТС:</i> | 1.0 |
| <i>Мова(-и) викладання:</i> | українська |
| <i>Вид семестрового контролю</i> | Захист курсової роботи |

Автор курсу та лектор:

д.е.н., проф., Овчаренко Євген Іванович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

професор кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу

посада

ovcharenko@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-766-9666

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Головна мета -- закріплення, поглиблення і узагальнення здобувачами теоретичних знань з публічної політики; формування досвіду самостійної роботи з науковою літературою, нормативно-правовими актами та статистичними даними. Курсова робота спрямована на вироблення навичок самостійного осмислення проблем публічної політики, проведення аналітичних досліджень та обґрунтування пропозицій щодо вдосконалення механізмів публічного управління.

Метою самостійної роботи під час виконання курсової роботи є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих під час аудиторних занять, через їх практичне застосування для розв'язання конкретної наукової проблеми. Самостійна робота спрямована на формування у здобувача навичок наукового пошуку, критичного аналізу джерел та систематизації інформації. Вона передбачає розвиток вміння самостійно планувати дослідження, аргументовано викладати власні думки та робити обґрунтовані висновки, а також несе відповідальність за дотримання академічної доброчесності та якість оформлення результатів дослідження.

Результати навчання:

Знання: механізмів, методів та інструментів публічної політики; процесів, що відбуваються у публічній сфері в контексті функціонування політичних інститутів; теорії та практики прийняття політико-управлінських рішень; принципів організації та структури публічної влади в Україні; сутності теорії та практики аналізу публічної політики; методів оцінювання і технологій

моніторингу публічної політики; структури та вимог до змісту основних аналітичних документів в публічній політиці та управлінні; сутності теорії та практики електронного урядування й електронної демократії; понять та сутності, принципів, цілей й методів державної регіональної політики та політики регіонального розвитку з урахуванням реформ та світового досвіду; понять та сутності місцевого самоврядування, елементного складу та функцій системи місцевого самоврядування і його специфіки в контексті публічної влади; концептуальних засад соціально-гуманітарної політики; основних понять та характерних особливостей представницької влади.

Вміння: здатність розуміти основні теорії та принципи, що лежать в основі функціонування політичних інститутів та процесів прийняття політичних рішень; здатність розуміти і працювати в межах інституціонального, структурного та політичного контекстів у процесі вироблення публічної політики; здатність комунікувати та взаємодіяти результативно з окремими громадянами та різними суспільними групами; здатність ідентифікувати проблеми та здійснювати аналіз публічної політики; визначати пріоритети побудови та функціонування складових електронного управління в Україні; здатність розуміти, інтерпретувати та використовувати на практиці основні теорії та принципи, що лежать в основі політики регіонального розвитку; здатність застосовувати на практиці механізми реалізації права на місцеve самоврядування; здатність забезпечувати створення умов щодо формування і розвитку самодостатніх та спроможних територіальних громад; здатність застосовувати критерії ефективного функціонування системи представницької влади.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання у сфері публічного управління, знання щодо загальних політичних та суспільних процесів на макро- і мікрорівнях та у сфері публічного управління й адміністрування; навички у сфері наукових досліджень.

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета підготовки курсової роботи полягає у формуванні знань та умінь здійснювати ефективно публічне управління та управляти процесами формування та реалізації публічної політики на міжнародному, національному, регіональному та місцевому рівнях, дотримуючись вимог чинного законодавства та враховуючи національні інтереси.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН06. Здійснювати ефективно управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.

Структура та етапи виконання курсової роботи

Загальний обсяг роботи становить 30 годин (1 кредит ЄКТС). Робота виконується самостійно під контролем наукового керівника.

| № етапу | Назва етапу та зміст роботи | Рекомендовані терміни / Результат |
|---------|--|--|
| 1 | Вибір та затвердження теми. Ознайомлення з тематикою. Погодження плану з керівником. | 1-2 тиждень семестру. Затверджене завдання. |
| 2 | Інформаційно-бібліографічний етап. Підбір та опрацювання літературних джерел, нормативно-правових актів, статистичних даних. Систематизація інформації. | 3-4 тиждень. Сформований список джерел. |
| 3 | Підготовка Розділу 1 (Теоретико-методологічний). Висвітлення сутності, змісту та значення предмету дослідження, методологічних аспектів проблеми. | 5-6 тиждень. Чорновий варіант розділу. |
| 4 | Підготовка Розділу 2 (Аналітичний). Загальна характеристика об'єкту, аналіз предмету дослідження, оцінка стану публічної політики у обраній сфері. | 7-9 тиждень. Чорновий варіант розділу. |
| 5 | Підготовка Розділу 3 (Рекомендаційний). Узагальнення тенденцій, розробка рекомендацій щодо вдосконалення механізмів публічної політики. | 10-12 тиждень. Чорновий варіант розділу. |
| 6 | Оформлення роботи. Написання вступу та висновків. Формування списку літератури та додатків. Технічне оформлення згідно вимог. | 13-14 тиждень. Готова робота. |
| 7 | Попередній захист та рецензування. Подання роботи на кафедру. Отримання відгуку керівника. Підготовка доповіді та презентації. | За 3 тижні до захисту. Допуск до захисту. |
| 8 | Публічний захист. Доповідь (5-7 хв), відповіді на запитання комісії. | Згідно графіку сесії. Оцінка. |

Процедура захисту курсової роботи

1. Попередній етап та допуск до захисту. Процес підготовки розпочинається з того, що здобувач подає на кафедру курсову роботу не пізніше ніж за три тижні до визначеної дати захисту. Науковий керівник попередньо розглядає роботу, готує на неї письмовий відгук та приймає рішення про допуск здобувача до захисту. На цьому етапі здобувач зобов'язаний ознайомитися з відгуком керівника, щоб зрозуміти сильні та слабкі сторони свого дослідження та підготуватися до відповіді на можливі зауваження під час публічного виступу.

2. Процедура захисту. Захист відбувається у визначений кафедрою час і розпочинається з доповіді здобувача, яка має тривати 5–7 хвилин. У своєму виступі здобувач повинен послідовно висвітлити актуальність теми, об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження, стисло охарактеризувати результати за кожним розділом, навести головні висновки та відповісти на зауваження, зазначені у відгуку наукового керівника. Після завершення доповіді розпочинається дискусійна частина, під час якої здобувач відповідає на запитання членів комісії та інших присутніх, демонструючи рівень володіння матеріалом та самостійність виконання роботи.

3. Оцінювання. Завершальним етапом є виставлення підсумкової оцінки за 100-бальною шкалою, яка формується на основі п'яти критеріїв. Науковий керівник оцінює перші чотири елементи (знання теоретичних засад, інформаційний діапазон, логічність висновків та якість оформлення), що в сумі дає максимум 70 балів. Комісія під час захисту оцінює п'ятий елемент — якість презентації та відповідей на запитання, що може додати до 30 балів. Остаточна оцінка оголошується головою комісії після обговорення результатів захисту на закритому засіданні.

Рекомендована література

1. Неділько А.І., Задорожний В.П., Бойко В.В. Публічна політика : навчальний посібник. — Полтава : ПолтНТУ, 2018. — 225 с.
2. Телешун С.О., Ситник С.В., Рейтерович І.В. та ін. Публічна політика : навч. посіб. / за заг. ред. С.О. Телешуна. — Київ : НАДУ, 2018. — 240 с.
3. Новакова О.В., Пашина Н.П. Аналіз державної політики : навч. посібник. — 2-ге вид., перероб. і доп. — Маріуполь : Вид-во Маріупольського держ. університету, 2017. — 304 с.
4. Мамонтова Е.В. Публічна політика : навч.-метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. — Одеса : Фенікс ; Національний університет «Одеська юридична академія», 2023. — 146 с.
5. Кравченко С.О., Кравченко В.В. та ін. Концептуальні засади взаємодії політики й управління : навч. посібник. — Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. — 200 с.
6. Гошовська В.А. та ін. Парламентаризм : підручник. — 2-ге вид., допов. й розшир. — Київ : НАДУ, 2019. — 704 с.
7. Семенченко А.І., Грицяк Н.В. та ін. Електронне урядування : підручник. — Київ : НАДУ, 2016.
8. Публічна політика : навч.-метод. посібник / уклад. Е.В. Мамонтова, Т.М. Краснопольська. — Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2022–2023.
9. Гомоляко О.В. Організаційно-правові механізми впровадження публічної політики в Україні // Державне управління: удосконалення та розвиток. — 2020. — № 12.
10. Телешун С.О. та ін. Публічна політика (оновлений курс НАДУ). — Київ : НАДУ, 2020–2022.
11. Публічна політика : навч. посібник / авт. кол. під ред. С.О. Телешуна. — Київ : НАДУ, 2021.
12. Аналіз публічної політики : навч. посібник. — Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2019–2022.
13. Публічна політика в Україні: теорія та практика : навч. посіб. — Полтава : Полтавський національний технічний університет, 2020.
14. Державна політика та публічне управління : підручник / за ред. Ю.В. Ковбасюка. — Київ : НАДУ, 2019.
15. Публічна політика та аналіз політики : навч. посіб. — Львів : Львівська політехніка, 2021.
16. Сучасна публічна політика в Україні : навч. посіб. — Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2022.
17. Публічна політика: від теорії до практики : посібник. — Київ : КНЕУ, 2023.
18. Механізми реалізації публічної політики : навч. посіб. — Одеса : ОНУ імені І.І. Мечникова, 2021.
19. Публічна політика в умовах децентралізації : навч. матеріали. — Київ : НАДУ, 2022.
20. Аналіз та розробка публічної політики : конспект лекцій. — Дніпро : Дніпровський інститут МАУП, 2022.
21. Публічна політика та громадянське суспільство : навч. посіб. — Суми : СумДУ, 2020.
22. Ефективність публічної політики в Україні : навч. посіб. — Тернопіль : ТНПУ, 2023.
23. Порівняльний аналіз публічної політики : посібник. — Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021.
24. Публічна політика: сучасні виклики та відповіді : навч. посіб. — Чернівці : Чернівецький національний університет, 2024.
25. Knill Ch., Tosun J. Public Policy: A New Introduction. — 2nd ed. — London : Red Globe Press / Bloomsbury, 2020. — 384 p.
26. Rinfret S.R., Scheberle D., Pautz M.C. Public Policy: A Concise Introduction. — 2nd ed. — Thousand Oaks : CQ Press / SAGE, 2021. — 384 p.
27. Weible Ch.M., Sabatier P.A. (eds.) Theories of the Policy Process. — 5th ed. — New York : Routledge, 2023.
28. Cairney P. Understanding Public Policy: Theories and Issues. — 2nd ed. — London : Red Globe Press, 2020.
29. Howlett M., Ramesh M., Perl A. Studying Public Policy: Principles and Processes. — 4th ed. — Oxford : Oxford University Press, 2019.

30. Peters B.G. American Public Policy: Promise and Performance. — 12th ed. — Thousand Oaks : CQ Press, 2021.
31. Kraft M.E., Furlong S.R. Public Policy: Politics, Analysis, and Alternatives. — 8th ed. — Thousand Oaks : CQ Press / SAGE, 2020.
32. Bardach E., Patashnik E.M. A Practical Guide for Policy Analysis: The Eightfold Path to More Effective Problem Solving. — 6th ed. — Thousand Oaks : CQ Press, 2019.
33. Dunn W.N. Public Policy Analysis: An Integrated Approach. — 6th ed. — New York : Routledge, 2018 (оновлення після 2016).
34. Althaus C., Bridgman P., Davis G. The Australian Policy Handbook. — 6th ed. — Sydney : Routledge, 2020.

Нормативно-правові інформаційні джерела:

35. Закон України «Про правотворчу діяльність» від 24.08.2023 № 3354-IX (Визначає ієрархію НПА, планування політики, техніку нормотворення) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20>
36. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (чинна редакція з численними змінами після 2016) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-14>
37. Закон України «Про публічні закупівлі» (чинна редакція 2025 р.) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19>
38. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.02.2024 № 76-р «Про схвалення Стратегії реформування системи публічних закупівель на 2024–2026 роки...» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/76-2024-%D1%80>
39. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.04.2023 № 312-р «Про схвалення Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року...» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/312-2023-%D1%80>
40. Указ Президента України від 30.07.2021 № 448/2021 (рішення РНБО) «Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України» <https://www.president.gov.ua/documents/4482021-40017> (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/2021>)
41. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01.07.2010 № 2411-VI (чинна редакція) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>
42. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2022 № 1178 (зі змінами 2024–2025) «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель...» (воєнний стан) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-%D0%BF>
43. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.10.2024 № 1193 (приклад регуляторного акту з аналізом впливу) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1193-2024-%D0%BF>
44. Методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта (затвержені постановою КМУ, чинна редакція) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/308-2018-%D0%BF> (або оновлення на сайті ДРС)
45. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.02.2025 № 131-р «Про затвердження Плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік» <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-planu-priorytetnykh-diy-urriadu-na-2025-rik-i180225-131>
46. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.03.2024 № 244-р «Про схвалення Плану України» (Ukraine Facility, пов'язаний з публічною політикою та реформами) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/244-2024-%D1%80>
47. Закон України «Про електронні комунікації» від 16.12.2020 № 1089-IX (чинна редакція) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20>
48. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.05.2024 № 560 «Про затвердження Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації...» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/560-2024-%D0%BF>

49. Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2021–2025 роки (оновлення обговорювалося у 2025) <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/Strategiyi/public-diplomacy-strategy.pdf>
50. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.11.2024 № 1332 «Деякі питання бронювання військовозобов'язаних...» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1332-2024-%D0%BF>
51. Закон України «Про політичні партії в Україні» від 05.04.2001 № 2365-III (чинна редакція з змінами 2024–2025) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>
52. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1487 «Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку...» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1487-2022-%D0%BF>
53. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.03.2025 № 300-р (План заходів з виконання рекомендацій Європейської Комісії 2024) <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-planu-zakhodiv-z-vykonannia-rekomendatsiy-ievropeyskoyi-komisiyi>
54. Постанова Кабінету Міністрів України від 06.01.2026 № 7 (приклад оновлення планів державної політики на 2025–2027) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/7-2026-%D0%BF>

Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до виконання науково-дослідної роботи та оформлення її результатів за дисципліною "Публічна політика" для студентів спеціальності D4 "Публічне управління та адміністрування"/ Укл. Овчаренко Є.І., Галгаш Р.А., Київ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2026. 34 с.

Оцінювання курсової роботи

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка складається з балів, виставлених науковим керівником за якість роботи (до 70 балів), та балів, отриманих під час захисту перед комісією (до 30 балів).

| Складова оцінювання | Критерії оцінювання | Макс. бали |
|--------------------------------|---|------------|
| Оцінка керівника (70 балів) | 1. Знання та розуміння теоретичних та правових засад, глибина розкриття актуальності. | 20 |
| | 2. Інформаційний діапазон: якість аналізу, робота з джерелами та статистикою. | 20 |
| | 3. Логічність та обґрунтованість: самостійність висновків, структура, якість пропозицій. | 20 |
| | 4. Оформлення: відповідність стандартам, якість ілюстративного матеріалу. | 10 |
| Оцінка комісії (30 балів) | 5. Захист: презентація результатів, якість доповіді, повнота відповідей на запитання. | 30 |
| РАЗОМ | | 100 |

Шкала оцінювання студентів

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою | |
|--|-------------|--|---|
| | | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики | для заліку |
| 90 – 100 | A | відмінно | зараховано |
| 82-89 | B | добре | |
| 74-81 | C | | |
| 64-73 | D | задовільно | |
| 60-63 | E | | |
| 35-59 | FX | незадовільно з можливістю повторного складання | не зараховано з можливістю повторного складання |
| 0-34 | F | незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни |

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами: за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми StrikePlagiarism.com.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.